

"Hem âlem-i bâkiden ve dâr-ı bekâdan olan cennet dahi, hadsiz uzaklığıyla beraber, yine o daire-i tasarrufâtı, perde-i şehadet altında, her tarafta nuranî bir surette uzanmış, yayılmış." cümlesini izah eder misiniz?

"Hem âlem-i bâkiden ve dâr-ı bekadan olan cennet dahi, hadsiz uzaklığıyla beraber, yine o daire-i tasarrufâtı, perde-i şehadet altında, her tarafta nuranî bir surette uzanmış, yayılmış."(1)

Bu cümleyi iki şekilde anlamak mümkün:

Birisi; şu maddi alem, gaybi alemin üstünde tenteneli bir perde, özün üstünde duran bir kabuk mesabesinde olduğu için elbette cennet gaybi alemin merkezi, pay-i tahtı olmasından dolayı, cennetin birçok güzelliği ve hususiyeti, özden kabuğa, içten perdeye yansıyacaktır. Yıldızların nurunu cennetten alması gibi. Üstad Hazretleri bu manaya şu şekilde işaret ediyor:

"Saltanat-ı rububiyetinden uzak değildir ki, Cehennem-i Kübrâyı, elektrik lâmbalarının fabrikasının kazanı hükmüne getirip, âhirete bakan semânın yıldızlarını onunla iş'âl etsin, hararet ve kuvvet versin. Yani, âlem-i nur olan Cennetten yıldızlara nur verip, cehennemden nar ve hararet göndersin; aynı halde, o cehennemin bir kısmını ehl-i azâba mesken ve mahpes yapsın."(2)

İkinci mana ise; manevidir. Evet, cennetin ta insanın kalbine hidayet ve iman suretinde uzanması meselemizi izah ediyor. Üstad Hazretlerinin ifadesi ile

"Demek iman bir mânevî tûbâ-i cennet çekirdeğini taşıyor. Küfür ise mânevî bir zakkum-u zehennem tohumunu saklıyor."(3)

Kısacası dünya üstünde **iman, hidayet, güzellik** ve **iyilikler** cennetin dünya üstündeki uzantısı iken; **küfür, dalalet, çirkinlikler** ve **kötülükler** de cehennemin manevi bir uzantısıdır. Bu cihetle de cennet ve cehennem her tarafa kök salıp

---

uzanmışlar. Hatta ta insanın en mahrem ve ulaşılması en zor yeri olan kalbine kadar nüfuz etmişler.

Dipnotlar:

- (1) bk. [Lem'alar, Yirmi Sekizinci Lem'a.](#)
- (2) bk. [Mektubat, Birinci Mektup.](#)
- (3) bk. [Sözler, İkinci Söz.](#)